

महाराष्ट्रातील ऐतिहासिक, सामाजिक, शैक्षणिक, कला व क्रीडा क्षेत्रातील व्यक्तींच्या जीवनावर आधारित मराठी चित्रपट / माहितीपट / लघुपट यांना सहाय्यक अनुदान देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: गोचिन-२०२४/प्र.क्र.५५/सां.का.१

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय (विस्तार), मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : १४ ऑक्टोबर, २०२४.

वाचा : १) समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग शासन निर्णय,

क्र.मचिम-१०९९/प्र.क्र.३०/सां.का.२ , दि.२९ एप्रिल १९९९

२) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग शासन निर्णय क्र.मचिअ-२००६/

प्र.क्र.३०३/सां.का.३, दि.०६ फेब्रुवारी २००७

३) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग शासन निर्णय क्र.मचिअ-२००६/

प्र.क्र.३०३/सां.का.३ , दि.२३ जुलै, २००७

४) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२३/

प्र.क्र.१५/सां.का.१ , दि.१२ जून, २०२३

५) महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ मर्या.,

गोरेगाव, मुंबई यांचे पत्र क्र.ज.वि./ऐसाशैमचिअ/१२९, दि.१४ मार्च, २०२४

प्रस्तावना:

महाराष्ट्रातील ऐतिहासिक, सामाजिक, शैक्षणिक क्षेत्रातील महत्वपूर्ण ज्येष्ठ व्यक्तींच्या जीवनावर आधारित पूर्ण लांबीच्या मराठी चित्रपट निर्मिती करण्यासाठी अनुदान देण्यास उपनिर्दिष्ट संदर्भ क्र.१ अन्वये मान्यता देण्यात आली होती. कालानुरूप सदर योजनेमध्ये वेळोवेळी बदल करण्याची आवश्यकता भासल्याने त्यानुसार योग्य ते बदल उपरोक्त संदर्भ क्र.२ व ३ अन्वये करण्यात आले. महाराष्ट्रातील ऐतिहासिक, सामाजिक व शैक्षणिक कला व क्रीडा क्षेत्रातील व्यक्तींच्या जीवनावर आधारित मराठी चित्रपटांना सहाय्यक अनुदान देण्याबाबत सुधारीत नियमावली तयार करण्यासाठी संदर्भाधिन क्रमांक ४ अन्वये समिती गठीत करण्यात आली होती. सदर समितीने केलेल्या शिफारशीसह महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ मर्या., गोरेगाव, मुंबई यांनी संदर्भ क्र.५ अन्वये प्रस्ताव शासनास सादर करण्यात आला होता. शासनास समितीकडून प्राप्त झालेल्या शिफारशींवर सुधारित मराठी चित्रपट, लघुपट, माहितीपट यांना अनुदान देण्याबाबत कार्यनियमावलीस मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

उपनिर्दिष्ट १ ते ३ वरील शासन निर्णय या शासन निर्णयान्वये अधिक्रमित करण्यात येत असून, महाराष्ट्रातील ऐतिहासिक, सामाजिक व शैक्षणिक कला व क्रीडा क्षेत्रातील व्यक्तींच्या जीवनावर आधारित मराठी चित्रपट / लघुपट / माहितीपट निर्मितीसाठी अनुदान वितरीत करण्यास परिशिष्ट “अ” व “ब” अन्वये गठित समिती तसेच परिशिष्ट १, २, ३ व त्यातील प्रपत्र अ,ब,क मध्ये नमूद तरतूदी व नमुना अर्जास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

०२. सदर योजनेतर्गत खालील तीन बाबींसाठी अनुदान वितरीत करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे :-

(१) दरवर्षी शासनाद्वारे निर्मित करण्यात येणाऱ्या कमाल ३ चित्रपटांना प्रत्येकी रुपये १०.०० कोटी पर्यंत

रक्कम अनुज्ञेय राहिल.

- (२) दरवर्षी खाजगी व्यक्ती / निर्मिती संस्था निर्मित कमाल २ चित्रपटांच्या एकूण निर्मिती मुल्याच्या प्रत्येकी ५० टक्के अथवा रुपये २.५० कोटी, यापैकी जे कमी असेल इतके अनुदान अनुज्ञेय राहिल.
- (३) दरवर्षी जास्तीत जास्त १० लघुपट / माहितीपट यांना रुपये १०.०० लाखापर्यंत शासन अनुदान अनुज्ञेय राहिल.

महाराष्ट्रातील ऐतिहासिक, सामाजिक व शैक्षणिक कला व क्रीडा क्षेत्रातील व्यक्तींच्या जीवनावर आधारित मराठी चित्रपट / लघुपट / माहितीपट यासाठी अवलंबवयाची कार्यपद्धती खालीलप्रमाणे :-

अ.क्र.	बाब	कार्यपद्धत
शासन निर्मित -		
१	शासनाकडून चित्रपटाचा विषय, व्यक्ती आणि शिर्षक ठरविले जाईल अशा चित्रपटासाठी दिग्दर्शक / निर्मिती संस्था यांच्याकडून प्राप्त प्रस्ताव.	<p>१. शासनाकडून चित्रपट / लघुपट / माहितीपट इत्यादींची निर्मिती बाबतचा विषय, व्यक्ती, शिर्षक इत्यादी बाबी परिशिष्ट “ब” अन्वये गठित समितीद्वारे शासन निश्चित करेल.</p> <p>२. महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ, दादासाहेब फाळके चित्रनगरी, गोरेगाव, मुंबई यांच्यामार्फत अनुभवी व पात्र संस्थांकडून वेळापत्रकानुसार अर्ज / प्रस्ताव मागविण्यात येतील.</p> <p>३. महामंडळाकडे प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर प्राप्त प्रस्तावांची व्याप्ती, कथा (Script), कलाकार (Cast), संगीत, आर्थिक क्षमता तसेच संबंधितांचा पूर्वानुभव इ. बाबींवरून निवडसूची (shortlist) परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीद्वारे तयार करण्यात यावी.</p> <p>४. पात्र दिग्दर्शक / निर्मिती संस्था यांच्याकडून आर्थिक अंदाज (financial estimates) मागविण्यात येऊन त्यावर परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीद्वारे कार्यवाही करण्यात यावी.</p> <p>५. महामंडळाकडून प्राप्त प्रस्ताव अंतिम निर्णयासाठी परिशिष्ट “ब” अन्वये गठित समितीकडे सादर करण्यात येतील.</p> <p>६. चित्रपटाच्या निर्मितीसाठी निश्चित केलेल्या कालावधीतच चित्रपट पूर्ण करणे संबंधित निर्माता / संस्थांवर बंधनकारक राहिल.</p> <p>७. कोणत्याही परिस्थितीत अर्धवट काम केल्यास अथवा निश्चित केल्याप्रमाणे दर्जा न राखल्यास सदर वितरित केलेली संपूर्ण रक्कम संबंधितांकडून शासनास परत करणे बंधनकारक असेल.</p> <p>८. कार्यारंभ आदेश दिल्यानंतर महामंडळासोबत निर्मात्यास / संस्थेस करारनामा करावा लागेल, त्या करारनाम्यामधील सर्व अटी शर्ती निर्माता / निर्मिती संस्थेस बंधनकारक असतील.</p> <p>९. निर्मितीचा उच्चतम दर्जा आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>१०. शासनाने निश्चित केलेल्या निकषानुसार चित्रपट / लघुपट / माहितीपट यांची लांबी असावी.</p>

२	शासन निर्मित चित्रपट- अनुदान वितरित करण्याची कार्यपद्धती	<p>१) दरवर्षी शासन निर्मित ३ चित्रपटांना प्रत्येकी कमाल रुपये १०.०० कोटी पर्यंत अनुदान अनुज्ञेय राहिल. तसेच चित्रपट प्रदर्शन, प्रसिध्दी व वितरण इ. बाबींवर होणारा खर्च देय अनुदानात अंतर्भूत असेल.</p> <p>२) सदरचा निधी खालील टप्प्यानुसार वितरीत करण्यात येईल -</p> <p>अ) शासनाने मान्यता दिल्यानंतर २०%.</p> <p>आ) अर्धा चित्रपट झाल्यानंतर उर्वरित ५०%.</p> <p>इ) चित्रपटाचे संपूर्ण चित्रीकरण होऊन सेन्सॉर संमत झाल्यानंतर परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीच्या शिफारशीप्रमाणे उर्वरित तिसऱ्या हप्त्याची रक्कम ३०%.</p> <p>ई) तथापि, यामध्ये चित्रपट निर्मितीच्या टप्प्यांप्रमाणे देय रकमेत आवश्यकतेप्रमाणे बदल करण्याचा अधिकार शासनास असेल.</p> <p>३) मंजूर रकमेचा विनियोग पूर्णपणे चित्रपट निर्मितीसाठी करणे संबंधित निर्माता / निर्मिती संस्थेस बंधनकारक असेल. तसे न केलेले आढळून आल्यास, सदर रक्कम वसूल करण्याचे अधिकार शासनास असतील.</p> <p>४) सदर चित्रपट निर्मिती १ वर्षात पूर्ण करणे संबंधित संस्थेवर बंधनकारक असेल.</p> <p>५) सदर योजनेचा लाभ निर्मिती संस्था / दिग्दर्शकास फक्त एकदाच घेता येईल.</p> <p>६) शासन निर्मित चित्रपट प्रदर्शित झाल्यानंतर होणारा नफा हा पूर्णतः शासनाचा राहिल.</p> <p>७) सेन्सॉर प्रमाणपत्र प्राप्त करण्याची जबाबदारी निर्माता/ निर्मिती संस्थेची राहिल.</p>
खाजगी संस्थांकडून निर्मिती -		
३	महाराष्ट्रातील ऐतिहासिक, सामाजिक व शैक्षणिक कला व क्रीडा क्षेत्रातील व्यक्तींच्या जीवनावर आधारित मराठी चित्रपटासाठी <u>खाजगी संस्थांना</u> सहाय्यक अनुदान देण्याबाबतचा प्रस्ताव.	<p>(अ) दरवर्षी खाजगी निर्मात्यांकडून निर्मित कमाल २ चित्रपटांना प्रत्येक चित्रपटाच्या एकूण निर्मिती खर्चाच्या ५० टक्के अथवा रुपये २.५० कोटी, यापैकी जे कमी असेल इतके सहाय्यक अनुदान अनुज्ञेय राहिल. तसेच चित्रपट प्रदर्शन, प्रसिध्दी व वितरण इ. बाबींवर होणारा खर्च देय अनुदानात अंतर्भूत असेल.</p> <p>(ब) खाजगी निर्माते / संस्था यांच्याकडून निर्मिती करावयाचा चित्रपट याबाबत महामंडळाने खालीलप्रमाणे कार्यवाही करावी -</p> <p>१. वेळापत्रकानुसार वर्तमानपत्रात जाहिरात प्रसिध्द करून प्रस्ताव मागविण्यात यावेत.</p> <p>२. निर्माते / निर्मिती संस्थांकडून अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर प्राप्त प्रस्तावाची परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीमार्फत पूर्वाभुव, कथा, कलाकार, संगीत, आर्थिक क्षमता इ. बाबी तपासून निवडसूची करण्यात यावी.</p> <p>३. पात्र निर्माते / निर्मिती संस्था यांच्याकडून वेळापत्रकानुसार आर्थिक अंदाज मागविण्यात यावेत.</p>

		<p>४. अंतिम मान्यतेसाठी प्रस्ताव परिशिष्ट “ब” अन्वये गठित समितीकडे सादर करण्यात यावा.</p> <p>५. चित्रपट प्रदर्शित झाल्यानंतर ६ महिन्याच्या कालावधीनंतर अशा प्रकारचा चित्रपट राज्यातील शाळा, महाविद्यालयात तसेच दूरदर्शनवर दाखविण्यासाठी विनामूल्य शासनास उपलब्ध करून देणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>६. सदर योजनेचा लाभ निर्मिती संस्था / दिग्दर्शकास फक्त एकदाच घेता येईल.</p> <p>(क) चित्रपट निर्मितीचे कार्यदेश दिल्यानंतर -</p> <p>१) शासनासोबत निर्मात्यास / संस्थेस करारनामा करावा लागेल व करारनाम्यामधील सर्व अटी शर्तीची पूर्तता करणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>२) नैसर्गिक अथवा इतर कोणत्याही कारणास्तव मध्येच चित्रपट निर्मितीचे काम बंद केल्यास अथवा चित्रपटाचा योग्य दर्जा न राखल्यास तोपर्यंत दिलेले अनुदान शासनास परत करणे बंधनकारक राहिल. सदर रक्कम वसूल करण्याचे अधिकार शासनास असतील.</p> <p>३) निर्मितीचा उच्चतम दर्जा आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>४) चित्रपटाची लांबी किमान १२० मि. इतकी असावी.</p> <p>५) श्रेयनामावलीमध्ये चित्रपट महाराष्ट्र शासनाच्या अर्थसहाय्यातून निर्माण करण्यात आलेला आहे असा स्पष्ट उल्लेख करणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>६) चित्रपट सेन्सॉर संमत झाल्यानंतर ६ महिन्यामध्ये चित्रपट व्यावसायिकदृष्ट्या प्रदर्शित करणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>७) चित्रपटाची एक DCP महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळाकडे विनामूल्य उपलब्ध करून देणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>८) मंजूर रकमेचा विनियोग चित्रपट निर्मितीसाठी करावा लागेल, तसे न केल्याचे आढळून आल्यास अनुदानाची रक्कम वसूल करण्याचे अधिकार शासनास असतील.</p> <p>९) इतर भाषेतील रिमेक, डब किंवा सबटायटल केलेला चित्रपट या योजनेतर्गत अर्थसहाय्यासाठी पात्र असणार नाही.</p> <p>१०) प्रदर्शन / वितरण पूर्णतः संबंधित दिग्दर्शक / निर्मिती संस्था यांची जबाबदारी राहिल.</p> <p>(ड) अनुदान वितरित करण्याची कार्यपद्धती -</p> <p>१) शासनाने मान्यता दिल्यानंतर २०%.</p> <p>२) ५०% चित्रीकरण पूर्ण झाल्यानंतर उर्वरित ५०%.</p> <p>३) चित्रपटाचे संपूर्ण चित्रिकरण होऊन सेन्सॉर संमत झाल्यानंतर परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीच्या शिफारशीप्रमाणे उर्वरित ३०%.</p> <p>४) चित्रिकरण पूर्ण करण्याचा कालावधी एक वर्षाचा राहिल.</p>
--	--	---

		<p>५) खाजगी संस्थेद्वारे निर्मित चित्रपटामध्ये शासनाद्वारे दिलेल्या निर्मिती योगदानाच्या प्रमाणात होणाऱ्या नफ्यात शासनाचा हिस्सा असेल.</p> <p>६) सेन्सॉर प्रमाणपत्र प्राप्त करण्याची जबाबदारी निर्माता/ निर्मिती संस्थेची राहिल.</p>
माहितीपट / लघुपट -		
४	माहितीपट / लघुपटासाठी अनुदान देण्याबाबतचा प्रस्ताव.	<p>१) दरवर्षी जास्तीत जास्त १० माहितीपट / लघुपट यांना रुपये १०.०० लाखापर्यंत शासनाकडून अनुदान देण्यात येईल.</p> <p>२) महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ, दादासाहेब फाळके चित्रनगरी, गोरेगाव, मुंबई यांच्यामार्फत अनुभवी व पात्र संस्थांकडून वेळापत्रकानुसार अर्ज / प्रस्ताव मागविण्यात यावेत.</p> <p>३) परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीमार्फत माहितीपट / लघुपट यांचा विषय, त्यासाठी वापरण्याचे तंत्रज्ञान व आवश्यक खर्चाच्या बाबी इत्यादी विचारात घेऊन प्राप्त प्रस्तावांची निवडसूची तयार करण्यात यावी.</p> <p>४) पात्र माहितीपट / लघुपट यांची शिफारस परिशिष्ट “ब” अन्वये गठित समितीकडे अंतिम मान्यतेसाठी सादर करावी.</p> <p>५) याबाबतचे निकष, नियम व अटी तसेच कार्यादेश दिल्यानंतर करावयाचा करारनामा इ. बाबी स्वतंत्रपणे महामंडळाद्वारे निश्चित करण्यात यावेत.</p> <p>६) प्रदर्शन / वितरण पूर्णतः संबंधित दिग्दर्शक / निर्मिती संस्था यांची जबाबदारी राहिल.</p> <p>७) माहितीपट/ लघुपट किमान २० मिनिटे लांबीचा असावा व त्यामध्ये आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर असल्यास प्राधान्य देण्यात येईल.</p> <p>(ब) अनुदान वितरित करण्याची कार्यपद्धती</p> <p>१. शासनाकडून मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर एकूण मंजूर रकमेच्या २०% - १ लाहप्ता</p> <p>२. प्रस्तावित लांबीच्या ५०% चित्रीकरण अंतिम स्वरूपात पूर्ण करून त्याबाबतचे प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतर परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीमार्फत परीक्षण होऊन शिफारस झाल्यानंतर उर्वरीत ५०% रक्कम</p> <p>३. संपूर्ण चित्रीकरण झाल्यानंतर आवश्यकता असल्यास सेन्सॉर संमत झाल्यानंतर परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीच्या शिफारशीप्रमाणे उर्वरित तिसऱ्या हप्त्याची रक्कम ३०%</p> <p>४. माहितीपट पूर्ण करण्याचा कालावधी ३ महिन्यांचा असेल.</p> <p>५. एका निर्मात्यास / दिग्दर्शकास केवळ एकदाच या योजनेचा लाभ घेता येईल.</p>
५	शासन / खाजगी मराठी चित्रपट तसेच मराठी माहितीपट /	<p>१) सदर चित्रपट / माहितीपट / लघुपट यांच्या प्रदर्शनाच्या वेळी सांस्कृतिक कार्य विभाग पुरस्कृत याबाबतचा ठळक</p>

	लघुपट निमितीबाबतचे हक्क व इतर अनुषंगिक बाबी	<p>उल्लेख करणे आवश्यक असेल.</p> <p>२) निधी उपलब्ध करून देताना दादासाहेब फाळके चित्रनगरी महामंडळामार्फत योजनेसाठी पात्र ठरलेल्या संबंधित संस्थेकडून हमीपत्र घेण्यात यावे.</p> <p>३) शासन निर्मित चित्रपटाचे पूर्ण हक्क शासनाचे राहतील.</p> <p>४) खाजगी मराठी चित्रपट निर्मितीचे सर्वाधिकार निर्मात्यास राहतील. परंतु चित्रपट प्रदर्शित झाल्याच्या ६ महिन्यांनंतर चित्रपटाचे हक्क सम-समान राहतील.</p> <p>५) शासन निर्मित माहितीपट / लघुपट याचे पूर्ण अधिकार शासनाचे राहतील.</p> <p>६) खाजगी निर्मित माहितीपट / लघुपट याचे पूर्ण अधिकार संबंधित निर्माता / संस्थेचे राहतील.</p>
--	---	--

०३. सदर योजना, मागणी क्र झेडडी-०२, २२०५-कला व संस्कृती, १०२, कला व संस्कृती प्रचालन, (०३) मराठी चित्रपट महोत्सव, (०३) (०५) ऐतिहासिक, सामाजिक व शैक्षणिक क्षेत्रातील महत्वपूर्ण व्यक्तीच्या जीवनावर आधारित चित्रपटांना अनुदान (कार्यक्रम) (२२०५ १५७२) ३१, सहायक अनुदाने या लेखाशिर्ष अंतर्गत त्या-त्या वर्षामध्ये उपलब्ध असलेल्या निधीतून भागविण्यात यावा.

०४. सदरहू चित्रपट निर्मितीसाठीचे वेळापत्रक खालीलप्रमाणे असेल-

- १) परिशिष्ट “ब” अन्वये गठित समितीद्वारे शासन निर्मित चित्रपट / माहितीपट / लघुपट यांचा विषय ठरल्यानंतर व खाजगी संस्थेद्वारे निर्मित करावयाचा चित्रपट / माहितीपट / लघुपट याबाबत जहिरात प्रसिध्द करून अर्ज / प्रस्ताव मागविण्याची कार्यवाही करणे, प्राप्त अर्ज/प्रस्तावांची छाननी करून निवडसूची तयार करणे इ.कार्यवाही महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळाद्वारे माहे जानेवारी मध्ये राबविण्यात यावी.
- २) निवडण्यात आलेल्या निर्माता / निर्मिती संस्था यांच्याकडून आर्थिक अंदाजपत्रक मागविणे व त्यावरून पुनःच परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीद्वारे छाननी करून निवडसूची तयार करून परिपूर्ण प्रस्ताव शिफारशीसह शासनास सादर करण्याची कार्यवाही महामंडळाद्वारे माहे फेब्रुवारी पर्यंत राबविण्यात यावी.
- ३) परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीने शिफारस केलेले व महामंडळाकडून शासन निर्मित चित्रपट / माहितीपट / लघुपट व खाजगी संस्थेद्वारे निर्मित चित्रपट / माहितीपट / लघुपट याबाबत प्राप्त प्रस्तावास अंतिम मान्यता देण्याची कार्यवाही माहे मार्च अखेरपर्यंत परिशिष्ट “ब” अन्वये गठित समितीद्वारे करण्यात येईल.

०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२४१०१४१२०५४७४८२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अनिरुध्द सु. देशपांडे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.उप मुख्यमंत्री (गृह विभाग) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

३. मा.उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन विभाग) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.मंत्री (सांस्कृतिक कार्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. अपर मुख्य सचिव, सांस्कृतिक कार्य यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ मर्यादित, दादासाहेब फाळके चित्रनगरी, गोरेगाव, मुंबई.
७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई.
८. महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई.
९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१०. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
११. नियोजन विभाग (का.१४४३), मंत्रालय, मुंबई
१२. वित्त विभाग (व्यय-१५, अर्थसंकल्प) मंत्रालय, मुंबई.
१३. अवर सचिव (रोख शाखा), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१४. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. निवडनस्ती.

दि.१४ ऑक्टोबर, २०२४ चे सहपत्र)

परिशिष्ट - “अ”

छाननी समिती रचना, कार्यपद्धती व कार्यकाळ

(अ) शासन / खाजगी मराठी चित्रपट तसेच माहितीपट-लघुपट या उपक्रमासाठी खालील प्रमाणे छाननी समिती गठित करण्यात येत आहे -

१. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ, दादासाहेब फाळके चित्रनगरी, गोरेगाव, मुंबई - अध्यक्ष
२. सह व्यवस्थापकीय संचालक, दादासाहेब फाळके चित्रनगरी, गोरेगाव, मुंबई - सदस्य
३. चित्रपट क्षेत्रातील व्यक्ती (५ तज्ञ) - सदस्य
४. वित्तीय सल्लागार व मुख्य लेखा अधिकारी, दादासाहेब फाळके चित्रनगरी, गोरेगाव, मुंबई - सदस्य सचिव

(ब) अशासकीय सदस्यांचा कार्यकाळ -

तीन वर्ष किंवा शासनाचे पुढील आदेश होईपर्यंत किंवा यापैकी जो कालावधी कमी असेल तोपर्यंत.

(क) समितीची कार्यकक्षा -

- १) प्रस्तावांची छाननी करणे.
- २) सदर प्रस्तावांचे तांत्रिक व आर्थिक मुल्यांकन करणे.
- ३) प्रस्ताव शासनाच्या मान्यतेसाठी पाठविणे.
- ४) शासन / खाजगी चित्रपट तसेच माहितीपट-लघुपट निर्मिती विहित कालावधीत पूर्ण होतील याबाबत कार्यवाही करणे.
- ५) शासनाने विहीत केलेल्या टप्प्यानुसार निधी वितरणाची कार्यवाही करणे.

परिशिष्ट - “ब”

निवड समिती रचना, कार्यपद्धती व कार्यकाळ

(अ) शासन / खाजगी मराठी चित्रपट तसेच माहितीपट-लघुपट या उपक्रमासाठी खालील प्रमाणे निवड समिती गठित करण्यात येत आहे -

- १) मा.मंत्री, सांस्कृतिक कार्य - अध्यक्ष
- २) अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सांस्कृतिक कार्य विभाग - सदस्य
- ३) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ, दादासाहेब फाळके चित्रनगरी, गोरेगाव, मुंबई - सदस्य
- ४) चित्रपट क्षेत्रातील ज्येष्ठ व्यक्ती (२ तज्ञ) - सदस्य
- ५) उपसचिव (सां.का.१) सांस्कृतिक कार्य विभाग - सदस्य सचिव

(ब) अशासकीय सदस्यांचा कार्यकाळ -

तीन वर्ष किंवा शासनाचे पुढील आदेश होईपर्यंत किंवा यापैकी जो कालावधी कमी असेल तोपर्यंत.

(क) समितीची कार्यकक्षा -

- १) महाराष्ट्रातील ऐतिहासिक, सामाजिक व शैक्षणिक कला व क्रीडा क्षेत्रातील व्यक्तींच्या जीवनावर आधारित मराठी चित्रपट / माहितीपट / लघुपट यासाठी विषय व लांबी निश्चित करणे.
- २) महामंडळाकडून प्राप्त छाननी केलेले प्रस्ताव अंतिम करणे.
- ३) छाननी समितीकडून शिफारस करण्यात आलेल्या चित्रपटाच्या मुल्यांकनास अंतिम करणे अथवा फेरआढावा घेणे.
- ४) वेळोवेळी चित्रीकरणाबाबतचा प्रगती अहवाल घेणे.

(पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५५/सां.का.१,
दि.१४ ऑक्टोबर, २०२४ चे सहपत्र)

परिशिष्ट - १

शासन निर्मित चित्रपटांसाठी निर्माते / निर्मिती संस्था यांनी सादर करायचा अर्ज

(प्रपत्र- अ)

सांस्कृतिक कार्य विभाग, महाराष्ट्र राज्य यांचेकडून आवश्यकतेप्रमाणे थोर व्यक्तींबाबत चित्रपट निर्मितीसाठी इच्छुक व अनुभवी निर्माते / निर्मिती संस्था यांचेकडून स्वारस्य देकार मागविण्यात येतील.

अर्ज करण्याची कार्यपद्धती :-

महाराष्ट्र हे भारतातील पुरोगामी, प्रगत व समृद्ध सांस्कृतिक वारसा लाभलेले राज्य आहे. महाराष्ट्रामध्ये अनेक समाज सुधारक, क्रांतीकारक व युगपुरुष होऊन गेले. त्यांच्यामुळे महाराष्ट्राला महत्व प्राप्त झाले आहे. अशा व्यक्तींच्या कार्य कर्तृत्वाची ओळख, त्यांची देशभक्ती, त्यांचे साहित्य तसेच कला व क्रीडा या क्षेत्रात त्यांनी केलेले कर्तृत्व यांची भावी पिढीला माहिती व्हावी याकरिता ही योजना कार्यान्वीत करण्यात आलेली आहे.

शासनाने विषय ठरवल्यानंतर विहित नमुन्यात निर्माते / निर्मितीसंस्था यांचेकडून महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ, मर्यादित यांचेमार्फत अर्ज मागविण्यात येतील.

अर्ज कुठे सादर करायचे :-

अर्जदारांनी आपले अर्ज हार्ड कॉपी आणि सॉफ्ट कॉपी अशा दोन प्रकारांमध्ये पाठवावेत. पूर्णपणे भरलेल्या अर्जाची सॉफ्ट प्रत इमेलद्वारे promfscdc@gmail.com येथे पाठवण्यात यावी. आणि हार्ड प्रत हस्ते किंवा कुरियरद्वारे खालील पत्त्यावर पाठवावी.

जनसंपर्क विभाग, महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ गोरेगाव (पूर्व), मुंबई - ६५
दुरध्वनी क्रमांक ०२२ - २८४०१५३३ / २८४९७५००

अ) काय सादर करावे :-

- १) मागील तीन वर्षात निर्माण केलेल्या चित्रपटांचा तपशील.
- २) टंकलिखित केलेल्या पटकथेच्या सहा (६) प्रति त्याच्या बौद्धिक संपदा नोंदणीसह सादर कराव्यात.
- ३) सारांशाच्या सहा (६) प्रति (१-२ पाने)
- ४) दिग्दर्शक म्हणून पूर्वी केलेल्या कामाच्या व्हिडीओ लिंक / यू ट्यूब लिंक/ एचडी/ एमपी४. (लघुपट / माहितीपट / चित्रपट) सादर कराव्यात. (सोबत वैयक्तिक माहिती जोडण्यात यावी.)
- ५) निर्माते / निर्मितीसंस्थांची माहिती (सोबत बायोडेटा जोडावा)
- ६) निर्माते / निर्मितीसंस्थांनी निर्माण केलेल्या चित्रपटांची माहिती.

ब. सिनेमाच्या विपणन आणि वितरणाबाबतचे नियोजन :-

क. सिनेमागृहात प्रेक्षकांना येण्यासाठी केले जाणारे संभाव्य नियोजन :-

ड. चित्रपटाच्या प्रसारण / वितरणापर्यंत अंदाजे एकूण खर्च

इ. सिनेमा तयार करण्याचे वेळापत्रक :-

एकूण प्रस्तावित निर्मिती वेळापत्रक (पूर्व निर्मिती आणि पश्चात निर्मिती यांसह) :-

चित्रिकरण वेळापत्रक :- -----

प्रस्तावित चित्रिकरण स्थळे :- -----

ई. चित्रपटाशी निगडीत इतर घटकांचा तपशील :-

१. चित्रपटाशी संबंधित प्रमुख मान्यवरांचा तपशील त्यांच्या एका पानाच्या माहितीसह आणि छोट्या बायोडेटासह (दिग्दर्शक/ निर्माते/ लाइन प्रोड्युसर/ डीओपी/ लेखक/ संकलक/ निर्मिती डिझायनर/ संगीत दिग्दर्शक/ ऑडिओग्राफर) (सह निर्मिती असल्यास त्याबाबतची तसेच दिग्दर्शक आणि निर्मात्यांचे आयएमडीबी प्रोफाइल त्यांच्या माहितीसोबत जोडण्यात यावे.)

२. प्रस्तावित प्रमुख कलाकारांचे तपशील (मुख्य अभिनेता/ मुख्य अभिनेत्री/ सहाय्यक अभिनेता/ समांतर सहाय्यक अभिनेत्री/ इतर सहाय्यक कलाकार)

उ. छाननी समिती :- सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावांचे तपासणीसाठी.

याबाबत परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीकडून प्रस्तावांची छाननी विहित कालावधीत पूर्ण करावी.

ऊ. आर्थिक मूल्यमापन :-

१) निमाते / निर्मितीसंस्था यांनी सादर केलेले बजेट परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीकडून तपासले जाईल.

२) प्रस्तावित चित्रपटाची आवश्यकता आणि प्रस्तावाची तपासणी करणाऱ्या समित्यांच्या शिफारशी लक्षात घेता त्याचा संभाव्य खर्च ठरविण्यात येईल.

३) प्रस्तावास अंतिम मान्यता परिशिष्ट “ब” अन्वये गठित समितीकडून देण्यात येईल.

ए) तांत्रिक तपशील :-

१) चित्रपटाचे चित्रिकरण डिजिटल कॅमेऱ्याने (किमान ४ K Resolution) किंवा त्यापेक्षा उच्च तंत्रज्ञानाने करण्यास प्राधान्य दिले जाईल.

२) चित्रपटाची लांबी परिशिष्ट “ब” अन्वये गठित समितीने निश्चित केल्यानुसार असेल.

- १) कार्यारंभ आदेश दिल्यानंतर संबंधितांना शासन/महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळाशी विहित नमुन्यात करारनामा करणे आवश्यक आहे.
- २) सदर चित्रपटाचे निर्माता / निर्मितीसंस्था-महाराष्ट्र शासन/महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ राहिल.
- ३) सदर चित्रपटाचे संपूर्ण जागतिक हक्क महाराष्ट्र शासन / महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळाकडे कायमस्वरूपी राहतील.
- ४) कार्यारंभ आदेश दिल्यापासून एक (१) वर्षात चित्रपट पूर्ण करण्याचे बंधनकारक राहिल.
- ५) सेन्सॉर प्रमाणपत्र प्राप्त करण्याची जबाबदारी निर्माता/निर्मिती संस्था यांची राहिल.
- ६) चित्रपटाच्या चित्रीकरणादरम्यान आवश्यक असणाऱ्या सर्व प्रकारच्या परवानग्या निवड झालेल्या निर्माते / निर्मितीसंस्थांनी घेणे बंधनकारक राहिल.
- ७) निवड झालेला निर्माता/निर्मिती संस्था यांनी असोसिएशनकडे नोंदवण्यात आलेल्या चित्रपटाचे शीर्षक करारनामा स्वाक्षरी करण्यापूर्वी शासनाकडे हस्तांतरित करावे.
- ८) निवड झालेल्या निर्माते / निर्मिती संस्थेसोबत करण्यात आलेला करार त्यासंबंधी चुकीची बाब निदर्शनास आल्यास कोणत्याही टप्प्यावर एकतर्फी रद्द करण्याचा सर्वाधिकार शासन राखून ठेवत आहे.
- ९) वरील सर्व निकष / अटी यातील बदल, सुधारणा किंवा अर्थ लावणे याबाबतचे पूर्ण अधिकार शासनास राहतील व याबाबत शासनाने दिलेले आदेश संबंधितांवर बंधनकारक राहतील. याबाबत करारावर स्वाक्षरी करणाऱ्या दोन्ही पक्षात वाद झाल्यास वादाचे निराकरण करण्याकरिता प्रधान सचिव, सांस्कृतिक कार्य यांचा लवाद नेमण्यात येईल. त्यांनी दिलेला निर्णय अंतिम तसेच दोन्ही पक्षावर बंधनकारक राहिल. तथापि, लवाद नेमल्यानंतर कोणत्याही पक्षास न्यायालयात जाण्याची मुभा राहणार नाही.

नमुना अर्ज

प्रति,
व्यवस्थापकीय संचालक,
महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ
दादासाहेब फाल्के चित्रनगरी,
गोरेगाव (पूर्व.), मुंबई - ६५

महोदय / महोदया,

मीचित्रपटाच्या निर्मिती/ सहनिर्मितीसाठी प्रस्ताव सादर करण्यास इच्छुक असून
त्यासाठी मी प्रकल्प आराखडा सादर करत आहे. (सर्व नावे पूर्ण द्यावीत, आद्याक्षरे देऊ नयेत)

निर्माता / निर्मितीसंस्थेचे नाव :-

पत्ता :-

वैयक्तिक/ भागीदारी/ एलएलपी/ मर्यादित कंपनी :-

संपर्क क्र.

इमेल आयडी :-

आधार क्र :- पॅन क्र :-

जीएसटी क्र :- सीआयएन क्र:-

यूटीआर क्र :-

प्रक्रिया शुल्क रुपये १०००/- (रुपये एक हजारफक्त) अधिक १८ टक्के जीएसटी (एकूण रु.११८०/-)

चित्रपटाचे शीर्षक :-

लांबी (मिनिटांमध्ये) :-

दिग्दर्शकाचे नाव आणि पत्ता तसेच त्याची/ तिची माहिती :-

प्रस्तावित चित्रपटातील इतर घटकांची थोडक्यात माहिती आणि पूर्वीच्या अनुभवासह :-

१. कथाकार :-

२. पटकथाकार :-

३. संवादलेखक :-

४. छायाचित्रकार :-

५. संकलक :-

६. कला दिग्दर्शक/ निर्मिती डिझायनर :-

७. संगीत दिग्दर्शक :-

८. संगीत संयोजक :-

८ अ. पार्श्वसंगीत:-

९. गीतकार :-

१०. नृत्यदिग्दर्शन :-

११. वेशभूषा :-

१२. केशभूषा :-

१३. लाइन प्रोड्युसर :-

प्रस्तावित / संबंधित प्रमुख कलाकार सदस्य त्यांच्या थोडक्यात माहितीसह :-

१. मुख्य अभिनेता :-

२. मुख्य अभिनेत्री :-

३. सहाय्यक अभिनेता :-

४. सहाय्यक अभिनेत्री :-

५. इतर सहाय्यक कलाकार :-

विपणन, वितरण व प्रसिद्धी बाबत नियोजन विचार :-

चित्रीकरण स्थळांचा संपूर्ण तपशील :-

-----सह निर्मात्याकडून

गुंतवल्या जाणाऱ्या रकमेचा तपशील (सह निर्मिती असल्यास कृपया तपशील देणारे स्वतंत्र पृष्ठ जोडा.)

इतर स्रोतांकडून वित्तपुरवठा (सह निर्मिती असल्यास कृपया तपशील देणारे स्वतंत्र पृष्ठ जोडा)

प्रस्तावित आर्थिक अंदाजपत्रकाचा सारांश :- (प्रपत्र ब प्रमाणे सादर करावे.)

१.चित्रपटाच्या निर्मितीचा एकूण खर्च :-

प्रपत्र क

प्रस्तावासोबत स्वतंत्र सीलबंद पाकिटात बजेटचे तपशील नमूद केलेल्या प्रपत्रात सादर करावे

अनु. क्र.	तपशील	रक्कम
१	निर्मितीपूर्व	
२	कथा / दिग्दर्शक / निर्माते	
३	कलाकार	
४	सह कलाकार	
५	दिग्दर्शन विभाग	
६	निर्माता विभाग	
७	कला / संच आणि मालमत्ता	
८	वेशभूषा/ केशभूषा	
९	कपडेपट	
१०	उपकरणे	
११	वाहतूक	
१२	कामगार आणि कर्मचारी	
१३	प्रवास आणि भत्ता	
१४	अन्न आणि पेय	
१५	इतर चित्रीकरण आवश्यकता	
१६	कच्चा स्टॉक/ हार्ड डिस्क	
१७	प्रवास आणि निवास	
१८	संगीत विभाग	
१९	संपादन	
२०	डिजिटल प्रयोगशाळा प्रक्रिया	
२१	निर्मितीपश्चात खर्च	
२२	विमा, कायदेविषयक आणि फ्रँकिंग	
२३	चित्रपटासाठी सीबीएफसी प्रमाणपत्र	
२४	इतर खर्च	
	एकूण	
	अधिक आपत्कालीन खर्च (निर्मिती खर्चाच्या %)	
	DCP आणि चित्रपटगृह वितरण खर्च	
	इतर व्यासपीठांशी संबंधित वितरण खर्च	
	एकूण विपणन आणि जाहिरात खर्च	
	जीएसटी	
	एकूण	

परिशिष्ट - २

दिग्दर्शक / निर्मिती संस्थामार्फत चित्रपट निर्मितीसाठी सादर करायचा अर्ज.

सांस्कृतिक कार्य विभाग, महाराष्ट्र राज्य यांच्यामार्फत दरवर्षी या योजनेतर्गत चित्रपट निर्मितीसाठी स्वारस्य असणाऱ्या दिग्दर्शकनिर्मिती/निर्माता/ संस्था यांचेकडून अर्ज मागविण्यात येतील.

अर्ज करण्याची कार्यपद्धती

महाराष्ट्र हे भारतातील पुरोगामी, प्रगत व समृद्ध सांस्कृतिक वारसा लाभलेले राज्य आहे . महाराष्ट्रामध्ये अनेक समाज सुधारक, क्रांतीकारक व युगपुरुष होऊन गेले .अशा व्यक्तींच्या कार्य कर्तृत्वाची ओळख, त्यांची देशभक्ती, त्यांचे साहित्य तसेच कला व क्रीडा या क्षेत्रात त्यांनी केलेले कर्तृत्व यांची भावी पिढीला माहिती व्हावी याकरिता ही योजना कार्यान्वीत करण्यात आलेली आहे .यासाठी विहित नमुन्यात निर्माते निर्मितीसंस्था/यांचेकडून महाराष्ट्र चित्रपट,रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ, मर्यादित यांचेमार्फत अर्ज मागविण्यात येतील.

अर्ज कुठे सादर करायचे :-

अर्जदारांनी आपले अर्ज हार्ड कॉपी आणि सॉफ्ट कॉपी अशा दोन प्रकारांमध्ये पाठवावेत .पूर्णपणे भरलेल्या अर्जाची सॉफ्ट प्रत इमेलद्वारे promfscdc@gmail.com येथे पाठवण्यात यावी .आणि हार्ड प्रत हस्ते किंवा कुरियरद्वारे खालील पत्त्यावर पाठवावी.

जनसंपर्क विभाग, महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ गोरेगाव (पूर्व),
मुंबई - ६५ दुरध्वनी क्रमांक ०२२ - २८४०१५३३ / २८४९७५००

अ) काय सादर करावे. :- मागील तीन वर्षात निर्माण केलेल्या चित्रपटांचा तपशील.

- १) टंकलिखित केलेल्या पटकथेच्या सहा (६) प्रति त्याच्या बौद्धिक संपदा नोंदणीसह सादर कराव्यात .
- २) सारांशाच्या सहा (६) प्रति (१-२ पाने)
- ३) दिग्दर्शक म्हणून पूर्वी केलेल्या कामाच्या व्हिडिओ लिंक / यू ट्यूब लिंक/ एचडी/ एमपी४. (लघु/ माहिती/ चित्रपट) सादर कराव्यात. (सोबत वैयक्तिक माहिती जोडण्यात यावी)
- ४) निर्माते / निर्मितीसंस्थांची माहिती (सोबत बायोडेटा जोडावा)
- ५) निर्माते / निर्मितीसंस्थांनी निर्माण केलेल्या चित्रपटांची माहिती.

ब. सिनेमाच्या विपणन आणि वितरणाबाबतचे नियोजन :-

क. सिनेमागृहात प्रेक्षकांना येण्यासाठी केले जाणारे संभाव्य नियोजन :-

ड. चित्रपटाच्या प्रसारण / वितरणापर्यंत अंदाजे एकूण खर्च

इ. सिनेमा तयार करण्याचे वेळापत्रक :-

एकूण प्रस्तावित निर्मिती वेळापत्रक (पूर्व निर्मिती आणि पश्चात निर्मिती यांसह) :-

चित्रिकरण वेळापत्रक :-

प्रस्तावित चित्रीकरण स्थळे :-

ई. चित्रपटाशी निगडीत इतर घटकांचा तपशील :-

१. चित्रपटाशी संबंधित प्रमुख मान्यवरांचा तपशील त्यांच्या एका पानाच्या माहितीसह आणि छोट्या बायोडेटासह (दिग्दर्शक/ निर्माते/ लाइन प्रोड्युसर/ डीओपी/ लेखक/ संकलक/ निर्मिती डिझायनर/ संगीत दिग्दर्शक/ ऑडिओग्राफर) (सह निर्मिती असल्यास त्याबाबतची तसेच दिग्दर्शक आणि निर्मात्यांचे आयएमडीबी प्रोफाइल त्यांच्या माहितीसोबत जोडण्यात यावे.)

२. प्रस्तावित प्रमुख कलाकारांचे तपशील (मुख्य अभिनेता/ मुख्य अभिनेत्री/ सहाय्यक अभिनेता/ सहाय्यक अभिनेत्री/ इतर सहाय्यक कलाकार)

ऊ. छाननी समिती :- सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावांचे तपासणीसाठी.

याबाबत परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समिती प्रस्तावांची छाननी विहित कालावधीत पूर्ण करेल.

ऊ. आर्थिक मूल्यमापन:

- १) निमाते / निर्मिसंस्था यांनी सादर केलेले बजेट परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीकडून तपासले जाईल .
- २) प्रस्तावित चित्रपटाची आवश्यकता आणि प्रस्तावाची तपासणी करणाऱ्या समित्यांच्या शिफारशी लक्षात घेता त्याचा संभाव्य खर्च ठरविण्यात येईल .
- ३) प्रस्तावास अंतिम मान्यता परिशिष्ट “ब” अन्वये गठित समितीकडून देण्यात येईल.

ए. तांत्रिक तपशील :-

- १) चित्रपटाचे चित्रीकरण डिजिटल कॅमेऱ्याने (किमान ४ K Resolution) किंवा त्यापेक्षा उच्च तंत्रज्ञानाने करण्यास प्राधान्य दिले जाईल.
- २) चित्रपटाची लांबी किमान १२० मिनिटांची असेल.

(प्रपत्र- ब)

चित्रपट निर्मितीसाठी कार्यारंभ आदेश दिल्यानंतर संबंधितांना शासन/महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळाशी विहित नमुन्यात करारनामा करणे आवश्यक आहे.

- १) सदर चित्रपटाचे संपूर्ण जागतिक हक्क दिग्दर्शक/निर्माता/निर्मिती संस्था यांच्याकडे राहतील. तथापि, चित्रपटाच्या व्यावसायिक प्रदर्शनाच्या ६ महिन्यांनंतर हे चित्रपट राज्यातील शाळा, महाविद्यालय, दूरदर्शन इ. ठिकाणी प्रदर्शित करण्यासाठी मोफत उपलब्ध करून देणे बंधनकारक राहिल.
- २) कार्यारंभ आदेश दिल्यापासून एका (१) वर्षात चित्रपट पूर्ण करण्याचे बंधनकारक राहिल.
- ३) सेन्सॉर प्रमाणपत्र प्राप्त करण्याची जबाबदारी निर्माता/निर्मिती संस्था यांची राहिल.
- ४) चित्रपटाच्या चित्रीकरणादरम्यान आवश्यक असणाऱ्या सर्व प्रकारच्या परवानग्या प्राप्त करून घेणे ही जबाबदारी निर्माता/निर्मिती संस्थांनी घेणे बंधनकारक राहिल.
- ५) शासनासोबत करण्यात आलेल्या करारामध्ये कोणतीही चुकीची बाब अथवा माहिती निदर्शनास आल्यास सदर करारनामा रद्द करण्याचे अधिकार शासनाकडे राखून ठेवले आहेत.
- ६) वरील सर्व अटी व शर्तीमध्ये बदल करण्याचे अधिकार शासनाकडे राहतील.
- ७) शासनाने दिलेले आदेश संबंधितांवर बंधनकारक राहतील. करारावर स्वाक्षरी करणाऱ्या दोन्ही पक्षात वाद झाल्यास अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, सांस्कृतिक कार्य यांचेमार्फत नेमण्यात लवाद येईल. त्यांनी दिलेला निर्णय अंतिम असून दोन्ही पक्षावर बंधनकारक राहिल. तथापि, लवाद नेमल्यानंतर कोणत्याही पक्षास न्यायालयात जाण्याची मुभा राहणार नाही.

नमुना अर्ज

प्रति,
व्यवस्थापकीय संचालक,
महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ
दादासाहेब फाळके चित्रनगरी,
गोरेगाव (पूर्व.), मुंबई - ६५

महोदय / महोदया,

मीचित्रपटाच्या निर्मिती/ सहनिर्मितीसाठी प्रस्ताव सादर करण्यास इच्छुक असून त्यासाठी मी
प्रकल्प आराखडा सादर करत आहे. (सर्व नावे पूर्ण द्यावीत, आद्याक्षरे देऊ नयेत)

निर्माता /निर्मितीसंस्थेचे नाव :-

पत्ता :-

वैयक्तिक/ भागीदारी/ एलएलपी/ मर्यादित कंपनी :-

संपर्क क्र.

इमेल आयडी :-

आधार क्र :- पॅन क्र :-

जीएसटी क्र :- सीआयएन क्र:-

यूटीआर क्र :-

प्रक्रिया शुल्क रुपये १०००/- (रुपये एक हजारफक्त) अधिक १८ टक्के जीएसटी (एकूण रु.११८०/-)

चित्रपटाचे शीर्षक :-

लांबी (मिनिटांमध्ये) :-

दिग्दर्शकाचे नाव आणि पत्ता तसेच त्याची/ तिची माहिती :-

प्रस्तावित चित्रपटातील इतर घटकांची थोडक्यात माहिती आणि पूर्वीच्या अनुभवासह :-

१. कथाकार :-

२. पटकथाकार :-

३. संवादलेखक :-

४. छायाचित्रकार :-

५. संकलक :-

६. कला दिग्दर्शक/ निर्मिती डिझायनर :-

७. संगीत दिग्दर्शक :-

८. संगीत संयोजक :-

८ अ पार्श्वसंगीत :-

९. गीतकार :-

१०. नृत्यदिग्दर्शन :-

११. वेशभूषा :-

१२. केशभूषा :-

१३. लाइन प्रोड्यूसर :-

प्रस्तावित / संबंधित प्रमुख कलाकार सदस्य त्यांच्या थोडक्यात माहितीसह :-

१. मुख्य अभिनेता :-

२. मुख्य अभिनेत्री :-

३. सहाय्यक अभिनेता :-

४. सहाय्यक अभिनेत्री :-

५. इतर सहाय्यक कलाकार :-

विपणन, वितरण व प्रसिध्दी बाबत नियोजन विचार :-

चित्रीकरण स्थळांचा संपूर्ण तपशील :-

-----सह निर्मात्याकडून

गुंतवल्या जाणाऱ्या रकमेचा तपशील (सह निर्मिती असल्यास कृपया तपशील देणारे स्वतंत्र पृष्ठ जोडा.)

इतर स्रोतांकडून वित्तपुरवठा (सह निर्मिती असल्यास कृपया तपशील देणारे स्वतंत्र पृष्ठ जोडा)

प्रस्तावित आर्थिक अंदाजपत्रकाचा सारांश :- (प्रपत्र ब प्रमाणे सादर करावे)

१. चित्रपटाच्या निर्मितीचा एकूण खर्च :-

प्रपत्र क

प्रस्तावासोबत स्वतंत्र सीलबंद पाकिटात बजेटचे तपशील नमूद केलेल्या प्रपत्रात सादर करावे

अनु. क्र.	तपशील	रक्कम
१	निर्मितीपूर्व	
२	कथा/ दिग्दर्शक/ निर्माते	
३	कलाकार	
४	सह कलकार	
५	दिग्दर्शन विभाग	
६	निर्माता विभाग	
७	कला / संच आणि मालमत्ता	
८	वेशभूषा/ केशभूषा	
९	कपडेपट	
१०	उपकरणे	
११	वाहतूक	
१२	कामगार आणि कर्मचारी	
१३	प्रवास आणि भत्ता	
१४	अन्न आणि पेय	
१५	इतर चित्रीकरण आवश्यकता	
१६	कच्चा स्टॉक/ हार्ड डिस्क	
१७	प्रवास आणि निवास	
१८	संगीत विभाग	
१९	संपादन	
२०	डिजिटल प्रयोगशाळा प्रक्रिया	
२१	निर्मितीपश्चात खर्च	
२२	विमा, कायदेविषयक आणि फ्रँकिंग	
२३	चित्रपटासाठी सीबीएफसी प्रमाणपत्र	
२४	इतर खर्च	
	एकूण	
	अधिक आपत्कालीन खर्च (निर्मिती खर्चाच्या %)	
	DCP आणि चित्रपटगृह वितरण खर्च	
	इतर व्यासपीठांशी संबंधित वितरण खर्च	
	एकूण विपणन आणि जाहिरात खर्च	
	जीएसटी	
	एकूण	

दि.१४ ऑक्टोबर, २०२४ चे सहपत्र)

परिशिष्ट - ३

माहितीपट निर्मितीस सहाय्यक अनुदान देण्याबाबतच्या अटी व शर्ती खालीलप्रमाणे आहेत :-

- १) शासनाच्या आर्थिक तरतुदीनुसार कमाल १०.०० लक्ष या प्रमाणे एका आर्थिक वर्षात १० माहितीपटांना अनुदान दिले जाईल.
- २) दरवर्षी जानेवारीमध्ये याबाबतची माहिती वर्तमानपत्रात तसेच विविध प्रसिद्धी माध्यमांवर प्रसिद्ध करून इच्छुक निर्मिती संस्था/दिग्दर्शक यांच्याकडून १ महिन्याच्या आत विहित नमुन्यात अर्ज मागविण्यात येतील.
- ३) अनुदानाची रक्कम खालीलप्रमाणे ३ हप्त्यात वितरीत करण्यात येईल.
 - अ) समितीच्या शिफारशी नुसार पहिला हप्ता २० टक्के आगाऊ देण्यात येईल.
 - ब) निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शक यांनी लघुपट / माहितीपटाच्या प्रस्तावित लांबीच्या ५० टक्के चित्रीकरण अंतिम स्वरूपात पूर्ण करून प्रयोग शाळेचे प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतर माहितीपटाचे प्रस्ताव छाननी समितीकडून परीक्षण करण्यात येईल. समितीने शिफारस केल्यानंतर दुसऱ्या हप्त्याची रक्कम ५० टक्के देण्यात येईल.
 - क) माहितीपटाचे पूर्ण चित्रीकरण झाल्यानंतर प्रस्ताव छाननी समितीच्या शिफारशी नंतर उर्वरित तिसऱ्या हप्त्याची ३० टक्के रक्कम देण्यात येईल.
- ४) अनुदानाच्या पहिल्या व तदनंतरच्या हप्त्याची रक्कम विनियोजित केल्याबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्यावर पुढील हप्त्याची रक्कम देण्यात येईल.
- ५) माहितीपट पूर्ण करण्याचा कालावधी हा निर्मिती संस्थेस महामंडळाचे कार्यादेश निर्गमित झाल्यानंतर जास्तीत जास्त तीन महिन्यांचा असेल. या मुदतीत निर्मिती संस्था/दिग्दर्शक माहितीपट पूर्ण करू शकले नाहीत तर अनुदानाची रक्कम दंडनीय व्याजासह शासनास परत करावी लागेल/शासन वसूल करेल. मात्र वस्तुस्थिती पाहून मुदतवाढ देण्याबाबतचा सर्वाधिकार शासनाकडे राहील.
- ६) निर्मितीसंस्था/दिग्दर्शक यांनी श्रेय नामावलीत हा माहितीपट महाराष्ट्र शासनाच्या सांस्कृतिक कार्य विभागाच्या अर्थ सहाय्यातून निर्माण करण्यात आला आहे याचा स्पष्ट/ठळक उल्लेख करणे बंधनकारक राहील. तसेच श्रेय नामावलीत महाराष्ट्र चित्रपट,रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ, मर्यादित, गोरेगाव (पूर्व) याचा स्पष्ट/ठळक उल्लेख करणे बंधनकारक राहील.
- ७) पूर्ण करण्यात आलेल्या लघुपट / माहितीपटाची एक डी.सी.पी. महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ यांच्याकडे विनामूल्य स्वरूपात देणे बंधनकारक राहील.

८) लघुपट/माहितीपट सेन्सॉर समंत झाल्यानंतर सदर लघुपट/ माहितीपट लोकांपर्यंत पोहचविण्याच्या दृष्टीने निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शकाने एक वर्षाच्या आत लघुपट / माहितीपट व्यावसायिक-दृष्ट्या तसेच आशयकतेप्रमाणे वेगवेगळ्या महोत्सवांमध्ये प्रदर्शित करणे बंधनकारक राहिल. मात्र, असे न केल्याचे आढळून आल्यास शासनाच्या अनुदानाची रक्कम दंडनीय व्याजासहीत निर्मिती संस्था /दिग्दर्शकाकडून वसूल करण्यात येईल. लघुपट/माहितीपटाचे प्रदर्शित तारखेच्या ६ महिन्यानंतर शाळा, महाविद्यालयांमध्ये प्रदर्शित करण्यासाठी सर्व हक्क शासनाकडे राहतील व लघुपट / माहितीपट लोकांपर्यंत पोहचविण्याबाबतची कार्यवाही करेल याबाबत निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शकाने शासनाबरोबर करारनामा करणे बंधनकारक राहिल.

९) मंजूर रकमेचा विनियोग संबंधित निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शकाने पूर्णपणे लघुपट / माहितीपट निर्मितीसाठीच करावा. तसे न केल्याचे आढळून आल्यास दिलेली रक्कम शासनाने वेळोवेळी ठरवून दिलेल्या पद्धतीप्रमाणे आणि / अथवा त्या निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शकाकडून निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शकाकडून वसूल करण्यात येईल. या संदर्भात निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शकाकडून बंधपत्राद्वारे प्रतिज्ञा पत्र रुपये २०० रक्कमेच्या मुद्रांक पत्रावर अर्थसहाय्य मंजूर करण्यापूर्वी घेण्यात येईल.

१०) इतर भाषेतील रिमेक, डब किंवा सबटायटल केलेला लघुपट / माहितीपट या योजनेतर्गत अर्थ सहाय्यासाठी पात्र समजले जाणार नाहीत.

दि.१४ ऑक्टोबर, २०२४ चे सहपत्र)

परिशिष्ट -३

निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शक यांनी सादर करायचा अर्ज

(प्रपत्र- अ)

सादर योजनेचा लाभ घेण्यासाठी विहित नमुन्यात निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शक यांनी अर्ज सादर करण्याचे आवाहन महाराष्ट्र चित्रपट,रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ, मर्यादित, गोरेगाव (पूर्व), मुंबई करीत आहे.

अर्ज कुठे सादर करायचे :-

अर्जदारांनी आपले अर्ज हार्ड कॉपी आणि सॉफ्ट कॉपी अशा दोन प्रकारांमध्ये पाठवावेत. पूर्णपणे भरलेल्या अर्जाची सॉफ्ट प्रत इमेलद्वारे promfscdc@gmail.com येथे पाठविण्यात यावी. आणि हार्ड प्रत हस्ते किंवा कुरियरद्वारे खालील पत्त्यावर पाठवावे.

जनसंपर्क विभाग, महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ मर्यादित गोरेगाव (पूर्व), मुंबई - ६५ दुरध्वनी क्रमांक ०२२ - २८४०१५३३ / २८४९७५००

काय सादर करावे. :-

अ) मागील तीन वर्षात निर्माण केलेल्या लघुपट / माहितीपटांचा तपशील.

- १) टंकलिखित केलेल्या पटकथेच्या सहा (६) प्रति त्याच्या बौद्धिक संपदा नोंदणीसह सादर कराव्यात.
- २) सारांशाच्या सहा (६) प्रति (१-२ पाने)
- ३) निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शकाने पूर्वी निर्माण केलेल्या लघुपट / माहितीपटांच्या व्हिडिओ लिंक / यू ट्यूब लिंक/ एमपी ४ असल्यास सादर कराव्यात.
- ४) निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शकाची माहिती (सोबत बायोडेटा जोडावा)
- ५) निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शकाने निर्माण केलेल्या लघुपट / माहितीपटांची माहिती.

ब. लघुपट / माहितीपट विपणन आणि वितरणाबाबतचे नियोजन :-

क. लघुपट / माहितीपट प्रसारण / वितरणापर्यंत एकूण खर्च

ड. लघुपट / माहितीपट तयार करण्याचे वेळापत्रक :-

एकूण प्रस्तावित निर्मिती वेळापत्रक (पूर्व निर्मिती आणि पश्चात निर्मिती यांसह) :- -----

चित्रिकरण वेळापत्रक :- -----

प्रस्तावित चित्रिकरण स्थळे :- -----

इ. छाननी समिती :-

१. शासनामार्फत छाननी सदस्यांची एक समिती नेमण्यात येईल, जी प्रकल्पाच्या तपशिलांचा अभ्यास करेल आणि अशी समिती आपला अहवाल शिफारशीसह आर्थिक मूल्यमापन समितीकडे सादर करेल.

ई. आर्थिक मूल्यमापन समिती :

१. निर्मिती संस्था / दिग्दर्शकाने सादर केलेले बजेट परिशिष्ट “अ” अन्वये गठित समितीकडून तपासले जाईल.

२. प्रस्तावित लघुपट / माहितीपटाची आवश्यकता आणि प्रस्तावाची तपासणी करणाऱ्या समित्यांच्या शिफारशी लक्षात घेऊन परिशिष्ट “ब” अन्वये गठित समिती याबाबतचा अंतिम निर्णय घेईल.

उ) तांत्रिक तपशील :-

१. लघुपट / माहितीपट चित्रीकरण डिजिटल कॅमेऱ्याने किमान ४ K Resolution अथवा त्यापेक्षा उच्च तंत्रज्ञानाचा करण्यास प्राधान्य दिले जाईल.

२. लघुपट / माहितीपटाची लांबी कमीत कमी २० मिनिटे ते जास्तीत जास्त ३० मिनिटे असावी.

(प्रपत्र- ब)

- १) लघुपट / माहितीपट प्रदर्शन करण्यापूर्वी शासनास लेखी कळविणे बंधनकारक राहिल.
- २) सेन्सॉर प्रमाणपत्र मिळविण्याची जबाबदारी लघुपट / माहितीपट तयार करून देण्याच्या संस्थेची राहिल.
- ३) लघुपट/माहितीपटाच्या चित्रीकरणादरम्यान आवश्यक असणाऱ्या सर्व प्रकारच्या परवानग्या निवड झालेल्या निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शकाने घेणे बंधनकारक राहिल.
- ४) लघुपट / माहितीपटाचे प्रदर्शन चित्रपटगृह / ओटीटी / सॅटेलाईट (टेलिव्हिजन) वर झाल्याच्या सहा महिन्यांनंतर सदर चित्रपटाचे प्रदर्शन शाळा, कॉलेज इत्यादी ठिकाणी प्रदर्शित करण्यासाठी विनामूल्य उपलब्ध करणे बंधनकारक राहिल.
- ५) निवड झालेल्या निर्मिती संस्था /दिग्दर्शकासोबत करण्यात आलेला करार त्याबाबतचा भंग होत आहे, अशी बाब निदर्शनास आल्यास कोणत्याही टप्प्यावर एकतर्फी रद्द करण्याचा सर्वाधिकार शासन राखून ठेवत आहे.
- ६) वरील सर्व निकष / अटी यातील बदल, सुधारणा किंवा अर्थ लावणे याबाबतचे पूर्ण अधिकार शासनास राहतील व याबाबत शासनाने दिलेले आदेश संबंधितांवर बंधनकारक राहतील. याबाबत करारावर स्वाक्षरी करणाऱ्या दोन्ही पक्षात वाद झाल्यास वादाचे निराकरण करण्याकरिता प्रधान सचिव, सांस्कृतिक कार्य यांचा लवाद नेमण्यात येईल. त्यांनी दिलेला निर्णय अंतिम तसेच दोन्ही पक्षावर बंधनकारक राहिल. तथापि, लवाद नेमल्यानंतर कोणत्याही पक्षास न्यायालयात जाण्याची मुभा राहणार नाही.

नमुना अर्ज

प्रति,

व्यवस्थापकीय संचालक,

महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ

दादासाहेब फाल्के चित्रनगरी,

गोरेगाव (पूर्व), मुंबई - ६५

महोदय / महोदया,

मी -----लघुपट/माहितीपट निर्मिती/ सहनिर्मितीसाठी प्रस्ताव सादर करण्यास इच्छुक असून त्यासाठी मी प्रकल्प आराखडा सादर करत आहे. (सर्व नावे पूर्ण द्यावीत, आद्याक्षरे देऊ नयेत)

निर्मितीसंस्था /दिग्दर्शकाचे नाव :- -----

पत्ता :- -----

वैयक्तिक/ भागीदारी/ एलएलपी/ मर्यादित कंपनी :- -----

संपर्क क्र. -----

इमेल आयडी :- -----

आधार क्र :- ----- पॅन क्र :- -----

जीएसटी क्र :- ----- सीआयएन क्र:- -----

लघुपट / माहितीपटाचे शीर्षक :- -----

लांबी (मिनिटांमध्ये) :- -----

प्रपत्र क

प्रस्तावासोबत स्वतंत्र सीलबंद पाकिटात बजेटचे तपशील नमूद केलेल्या प्रपत्रात सादर करावेत.

अनु. क्र.	तपशील	रक्कम
१	निर्मितीपूर्व	
२	कथा/ दिग्दर्शक/ निर्माते	
३	कलाकार	
४	सह कलाकार	
५	दिग्दर्शन विभाग	
६	निर्माता विभाग	
७	कला/ संच आणि मालमत्ता	
८	वेशभूषा/ केशभूषा	
९	कपडेपट	
१०	उपकरणे	
११	वाहतूक	
१२	कामगार आणि कर्मचारी	
१३	प्रवास आणि भत्ता	
१४	अन्न आणि पेय	
१५	इतर चित्रीकरण आवश्यकता	
१६	कच्चा स्टॉक/ हार्ड डिस्क	
१७	प्रवास आणि निवास	
१८	संगीत विभाग	
१९	संपादन	
२०	डिजिटल प्रयोगशाळा प्रक्रिया	
२१	निर्मितीपश्चात खर्च	
२२	विमा, कायदेविषयक आणि फ्रँकिंग	
२३	चित्रपटासाठी सीबीएफसी प्रमाणपत्र	
२४	इतर खर्च	
	एकूण	
	अधिक आपत्कालीन खर्च (निर्मिती खर्चाच्या %)	
	इतर व्यासपीठांशी संबंधित वितरण खर्च	
	एकूण विपणन आणि जाहिरात खर्च	
	जीएसटी	
	एकूण	
